

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Monika Serbusová: Gnoseologické aspekty reklamní a ilustrační fotografie s ohledem na mužské a ženské prvky

Autorka si ke svému výzkumu vybrala určité fotografie z určitého typu tisku. Neexistují nějaké jednotné kategorie, jimiž je masmediální produkce rozčleněna. Na trhu jsou produkty odborné, zábavné, inzertní atd. Obraz zde většinou hraje nějakou roli a to ve svých nejrůznějších podobách (fotografie, graf, schéma apod.). Autorka chce zkoumat víceméně genderové aspekty masmédií. K tomuto účelu vybrala takové příklady masového obrazu, kde je genderový rozměr velmi zjevný. Jedná se o produkci, která má co do činění s tzv. gender marketingem, tj. zjednodušeně s prodejem určitého produktu s ohledem na různé genderové cílové skupiny. Autorka vybrala ukázky z časopisů, které jsou zaměřené na určité „pohlaví“ (na rozdíl od stále populárnějších „unisexových“ produktů - nejen v oblasti médií). Předpokladem je, že v tzv. mužských a ženských časopisech je kladen větší důraz na genderové role, neboť se jedná o hájemství jakési uzavřené společnosti. Výsledky autorčina výzkumu nejsou asi nějak zásadně překvapivé. Dokládají, že v naší společnosti jsou určité genderové stereotypy úspěšně narušovány, zatímco jiné ještě částečně přežívají (to se ovšem týká především zkoumaného společenského vzorku, jímž byli studenti FHS UK). Před svůj výzkum předřadila autorka teoretickou část práce, kde komentuje základní témata, spjatá s danou problematikou (tj. témata vnímání, médií, genderu a marketingu). V těchto oblastech se autorka orientuje s dostatečným přehledem, který vyhovuje daným potřebám výzkumu. Uvědomuje si relativnost a časoprostorovou podmíněnost těchto oblastí a kriticky reflektuje určité stále rozšířené stereotypy (vztah znaku a označovaného, kulturní rozměr vnímání, nesamozřejmost fotografického obrazu atd.). U některých z těchto správných postřehů jen trochu chybí odkazy na diskusi, která v tomto směru již proběhla (např. stará debata o pravdivosti fotografie, o subjektivitě vnímání apod.). Nicméně znovu opakuji, že pro daný účel autorkou zvolené prameny postačují. Výsledky samotného výzkumu mohly být podle mého názoru důkladněji komentovány a mohlo jim být v práci věnováno

více místa. Čtenář si musí některé věci dovodit z příloh práce, kde jsou výsledky výzkumu přehledně zpracovány do tabulek. Trochu rozvláčnější a upovídanější výklad by podle mého názoru práci neuškodil, ale zvýšil by její čitelnost. Nicméně práce je celkově zajímavá, přehledně a logicky strukturovaná, jasně formulovaná. Zachytil jsem v ní určité drobné faktografické chyby, které však nenarušují její hlavní sdělení (např. manýristé asi nemohli mít negativní vztah k impresionismu - viz str. 16). Celkově práci považuji za kvalitní a navrhuji hodnocení známkou 1 v rozsahu 41-43 bodů.

Václav Hájek